

D ů v o d y:

Není tu uplatňovaného dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. Odvolací soud správně dovozuje, že žalovaná nemůže se odvolávat na naprostou nemožnost plnění vzhledem k zákonům o ochraně nájemníků. I při ochraně nájemníků není předem vyloučeno, že dojde k dobrovolnému zrušení podnájemního poměru, o němž jde. Zrušení takové bývá častým zjevem. V tomto případě jde ostatně o studenty, kteří často byt přes prázdniny ani nepodržují. O naprosté nemožnosti plnění nelze mluvit i z tohoto důvodu: Dovolatelka, by vyhověla své povinnosti, může na příklad — po případě soudním smírem — zrušit smlouvu nájemní, při jehož provedení dojde podle § 568 c. ř. s. samočinně i k vyklizení podnájemníků.

Čís. 7271.

K uskutečnění postupu nevyhledává se odevzdání průvodních listin, zejména dlužního úpisu, vyjmouc pohledávky z papírů, svědčících majiteli, při nichž se žádá odevzdání cenného papíru. Manžel jest oprávněn zastupovati manželku-postupnici při smlouvě o postupu a přijati jejím jménem prohlášení postupitelovo o postupu. Nastal-li přechod pohledávky ihned uzavřením smlouvy o postupu, nevyhledává se k převodu formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1927, Rv I 1199/27.)

Vymáhající věřitel zabavil v exekuci proti Antonínu V-ovi pohledávku dlužníka proti Václavu N-ovi. Žalobě Ludmily V-ové, manželky dlužníka, o nepřipustnost exekuce, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dobrovolný postup pohledávky uskutečňuje se podle § 1392 obč. zák. smlouvou o postupu, jímž se uskutečňuje přechod pohledávky z postupitele na postupníka. K hotovosti postupu se nevyhledává odevzdání průvodních listin, zejména dlužního úpisu, vyjmouc pohledávky z papírů, majiteli svědčících, při nichž se žádá odevzdání cenného papíru (§§ 1393 a 427 obč. zák. Viz Krčmář, Obligační právo 1924, str. 86). Mylným jest proto tvrzení dovolání, že k platnosti postupu pohledávky Vincence V-a proti Václavu N-ovi na žalobkyni bylo zapotřebí odevzdání dlužního úpisu a to bezprostředního jeho odevzdání a že nestačilo zaslání dluhopisu manželu žalobkyně, který jej pak žalobkyni odevzdal. Stačila zde již pouhá dohoda stran mezi Vincencem V-em a žalobkyní, neboť se zde nejedná o pohledávku z papíru majiteli svědčícího, nýbrž o obyčejnou pohledávku, k jejímuž převodu podle § 1392 obč. zák. stačí dohoda stran. Že by při úmluvě takové nemohl manžel manželku zastupovati a jejím jménem přijati prohlášení postupitelovo o postupu, nelze dovozovati ze

zákona. Notářského spisu ku platnosti postupu bylo by potřebí pouze, kdyby se jednalo o pouhý slib, příště pohledávku postoupiti, k jehož uskutečnění bylo by potřebí ještě plnění, avšak v tomto případě nastal přechod pohledávky z Vincence V-a na Ludmilu V-ovou ihned uzavřením smlouvy o postupu, dalšího splnění se strany Vincence V-a nebylo zapotřebí a není proto potřebí ani formy notářského spisu po rozumu zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. (Viz judikát čís. 142 býv. vídeňského nejv. soudu).

Čís. 7272.

Stát není podle syndikátního zákona práv ze ztráty peněz, složených do sirotčí pokladny, nebyly-li složeny k rukám některého z úředníků berního úřadu, kteří byli pověřeni úředním jednáním ohledně sirotčích peněz.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1927, Co I 1/27.)

Nezletilá žalobkyně domáhala se na čsl. eráru podle syndikátního zákona náhrady 800 Kč, jež prý babička žalobkyně složila u berního úřadu do sirotčí pokladny, jež však nebyly zaneseny v sirotčí pokladně. Procesní soud první stolice (vrchní zemský soud v Praze) žalobu zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Odvolatelka shledává nesprávné právní posouzení věci v tom, že soud první stolice, ač má za zjištěno, že peníze byly odevzdány úředníku v berním úřadě, že tedy byly v berním úřadě složeny, přece žalobě nevyhověl, protože nebyla zjištěna osoba úředníka, který škodu zavinil, a dodává k tomu, že nejde snad o vklad vymyšlený, nýbrž o vklad, který se skutečně stal. První soud zjistil — a zjištění to není napadeno — že zažalovaná částka nebyla ani v roce 1917 — jak tvrdila žalovaná — ani v roce 1918 složena pro nezletilou žalobkyni do sirotčí pokladny k rukám některého z úředníků berního úřadu, kteří byly pověřeni úředním jednáním ve příčině sirotčích peněz. Tím jest osud žaloby rozhodnut. Směřuje-li syndikátní žaloba toliko proti státu, stačí podle § 2 druhý odstavec zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., když žalobce dokáže, že porušení práva mohlo se státi jedině přestoupením úřední povinnosti úředníka, který úřední jednání předsevzal. Co platí v tom směru o soudcovských úřednících, platí podle § 4 druhý odstavec cit. zák. ve znění novely ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. čl. XII. také pro státní úředníky a sluhy státních berních úřadů, jde-li o jejich úřední jednání ve příčině sirotčích peněz. Aby žaloba měla úspěch, musilo by býti nejen dokázáno, že bylo porušeno právo strany a že z tohoto porušení práva vznikla straně škoda, nýbrž také, že porušení práva mohlo se státi jedině přestoupením úřední povinnosti úředníka nebo zřízence berního úřadu při úředním jednání ve příčině sirotčích peněz. Ne-